

LA PÀLLA RÓSCIA

Éua ‘n sàbbete a sséra d’éstàte i chiglie gelàte, chìne de pàna i ciucculàta, me jètte própria de trauiérse.

M’éua appéna assettàta, c’ ‘n gelàte ‘mmàne, annànte a glie bbàr ucìne aglie pónte i m’éua fermàta a uardà ‘ne puòche de uaglieniégliè de diécie-ùndecie ànne.

Stéune appeggiàte aglie murétte della fetàna, a ‘ne làte della piàzza andó je me treuéua, stéune ùne affiànche agli’àte, quàsce se tecchéune ma, a uardàglie bbuòne, ógnùne stéua sùle sùle, pe’ ccùnte sia!

Tenéune tütte glie téléfònìne ‘mmàne; nen se parléune, nen se uardéune, i forse cacchedùne de llóre messaggéua c’ chiglie che tenéua affiànche!

«Ma che fàue ‘ste uaglieniégliè?» pensìue, méntre ‘ne uccóne de gelàte scerechètte dénte aglie stòmmeche mìà còmme a ‘na prèta pesànta i raspósa.

«‘Na uòta glie télèfene s’addepréua sùle quànne sereuéua. Mó chìste gli’addòprene ògne menùte, pùre pe’ lle scemènze.

Ma se nen se uàrdene ‘n fàccia, còmme fànne a udé, dénte aglie uòcchie de chiglie che sta a parlà, tütte chélle che ce se mòua dénte aglie còre?

Se nen sèntene la uòce cuntènta, móscia, reselùta, fàusa... de chi ciàtta, còmme fànne a capì uéramente chélle che dícia?»

Quànne gerìue glie uòcchie a ‘n’àta pàrte udìue, ‘n gìma alla uìa màne màne aglie sciùme, ‘na nùula de uaglienèlle attórne aglie diéce ànne, tütte bbèlle accuciàte i ustùte àlla mòda. I pùre chélle stéune a traffecà c’ lle déta ‘n gìma aglie téléfònìne, a icà c’ chiglie gengìglie, ógnùna p’affàre sia.

Cchiù ‘nnànte, attórne a ‘ne tauline, stéune àte uagliùne, màschie i fémmene de ‘na diécina d’ànne, c’ lle cùffie alle rēcchie, i uardéune chi sà andó i penséune a chissacché.

«Ma che sta a seccède a ‘ste uagliùne?» pensìue, méntre agliettéua ‘n àte uccóne de gelàte c’ a chìglie menùte me sembrètte amàre pe’ la ràbbia che me stéua a unì.

«Ma chìste ‘n ce uàgne màje a pazzià? Ó pènsene ca chìglie aggégge che tiénne ‘mmàne è ‘na pazzièlla? Nónne ca ‘n cè! P’ò èsse ‘ne mastrùcce se gli’addòprene mmalamènte!»

Puó, la ràbbia me se passètte.

I me sentìue accarezzà da ‘ne pensière bbiégglie, dóce, c’ mmille profùme de càsa, de scòla, de tèrra, d’acqua, de sóle.

«Bbuòne tiémpe mìa!» me scètte de dì c’ ‘nne file de uóce.

I all’amprùisa me recurdiue de quànne éua piccùla i própria ‘n gìma a chiglie pónte, che tenéua annànte, ce se mettéua ‘na bancarèlla che unnéua le cucetèlle pe’ lle criatùre.

Èune cazzarelléte i piattùcce de còccia piccule piccule.

Je ce pazziéua c’ ‘nna chempagnùccia mìa: mettissemme ‘nziémèra le cucetèlle mìa i chéllè sia. Cómme ce deurtissemme!

Chiàne chiàne me reuninne a mmènte àte còse che facéua quànn’je éua piccùla.

Ucìne alla càsa mìa ce stéune nafréca de criatùre.

C’ lle fémmene je giòchéua a campàna , a cchiapparèlla, a ùne ddù tré i stélla, a saltà c’la còrda *”méla, arància, lemóne, susìna i mandarìne...”*

Quànne giòchissemme, stissemme quàsce sèmpre fòr’all’ària.

Quànta còrse, quànta resàte!

Quànta uòte séme letegàte i quànta uòte séme refàtte pàce!

Quànta cònte pe’ ‘nchemenzà a icà *“da mé, da mé, se jèttene qua”* i annànte a nnù, se rrenghiéua de màne c’ le déta da cuntà.

I quànta uòte sòrdema cchiù piccula se mettéua a chiàgne quànne la cònta tecchéua a éssa i s’addenéua accecà pe’ fà a nascunnìglie .

Le règule deglie giòche a chélla ce stèune strétte.

Pègge p’éssa!

Le règule éune chéllè, se uléua pazzià c’ nnù!

‘Nzième alle chempagnùcce mìa passéua ‘mmiése alle ràne, già iàute,
p’arraccòglie glie papàure.

Chìglie fiùre ce sereuéune pe’ giòcà: c’ chéllè de mmiése, la gerèlla scùra, ce
facissemè le urùcele ‘n gìma all’uràccia i ‘n gìma alle màne; c’ glie bocciòle
uérde, ancóra chiùse, giòchissemè a ‘nduunà glie culóre annascuóste:
biànche, rùsce, ròsa...

Glìe tiémpe lentàne de quànn’éua criatùra me stéune a passà annànte
cómme all’acqua deglie sciùme mìa.

I reudìue la màmma mìa, ancóra ggìona i bbèlla, che fatiéua la làna c’ lle
fèrra: attórne a éssa me ‘mpariue a fà glie ustìte pe’ lla bbàmbóla c’
glì’auànze ‘ lla làna .

Màmma mìa me ‘mbarètte a giòcà c’ glie file de làna attercegliàte alle déta:
glie file passéua dalle màne sia a chéllè mìa, i ògne uòta chéllè che tenissemè
‘mmàne cagnéua la fóрма.

I reudìue l’altalèna mìa, attaccàta aglie àlbere de fiche.

Cómme éua bbiéglie ulà pe’ ll’ària, c’ glie piéde che nen tecchéune la tèrra!
Leggèra cómme a ‘na farfàlla!

Apuó m’ addenéua arrampecà ‘n ccóne ‘n gìma a chìgli’àlbere; me piacéua
assàje stà ‘mmiése a chìglie ràme i azzecchè sèmpè cchiù ‘n gìma: me paréua
de teccà glie ciéle, le nùule, glie sóle...

Me reuninne a mmènte pùre le pazzìe de quànne stéua alla scòla.

Ìssemè nafréca de uagliòne i petissemè fa glie girótónde de tütte glie mòde.

Petissemè giòcà pùre a metà cìrchie.

- *Fórnà, è cuótte le pàne?*
- *Miése crùde i miése abbreviàte.*
- *I chi l’è bbreciàte?*
- *“Felemèna”.*
- *Pòra “Felemèna” ‘ncatenàta
c’mmille caténe
patiscia le péne ‘glie purgatòrie.*

I ce retreïsseme ‘ncatenàte c’ ll’uràccia, ùna affiànche all’àta.

- *Une, ddù i tré*
ècche le pàne p’tté!

La caténa se scegliéua.

Le màne s’arrezzéune pe’ ll’ària.

I nnù ce remettissemè còmm’a prima pe’ rechemencià.

Me piacéua stà c’ lle chempagne mà, ma me piacéua pùre giòcà c’ glie màschie, i màmma mà nn’ éua cuntènta pe’ nniènte.

‘Nziém’ aglie uagliùne pazziéua c’ glie tappine, c’ lle palline , c’ glie fegurìne...

Saltéua a ‘nna uia i a ‘nn’àta deglie fuòsse.

Ca uòta me leuèua le scàrpe, me fecchéua dénte a chéll’acqua frésca i pelita pe’ ffà l’acqua tróta i passéua sòtte aglie penteciéglie, fin’ aglie lauature, andó stéune le fémme a lauà glie pàne, pe’ ssentille ciammettà.

Lòche pérò je ce jéua sùle quànne nen ce stéua màmma mà a lauà, ca chélla me sarrìa abbettàta de mazzàte se me fùsse uista dénte aglie fuòsse ‘nziém’ aglie uagliùne.

Glie màschie facéune còse che le fémme mànce se le sennéune.

Cómme quànne s’addenéua fà ‘na fiónda.

Prima de tütte isseme a treuà’ne ràme fatte appòsta, addenéua tené la fòrma i la fòrza jùsta; puó ce uléua ‘ne làsteche, i nnù ce mettissemè piézzes de càmmere d’ària delle biciclétte.

Quanne la fiónda’éua prònta, unéua la pàrte cchiù bbèlla: glie tìrasségne.

Mettissemè ‘na fila de baràttele uòte ‘n gìma a ‘ne murétte, ‘na manecchiàta de pretùcce ‘n saccòccia, prònte a’èsse lanciàte c’la fiónda, i addenissema rrescì a ffà cascà glie baràttele.

Je c’ glie uagliùne pazziéua pùre a fà la guèrra.

Ce facissemè le spàde c’ lle taulétte de légne; gli’àrche i le frécce c’ glie ràme deglie àlbere; apuó ce uléua ‘ne file de spàghe bbiéglie teràte pe’ ffà partì la frèccia.

Ce facissemè gli’accampamènte deglie ‘nddiàne.

Le capanne le facisseme c' lle cànne che stèune màne màne aglie fuòsse; le ìsseme a taglià all'annascuòste, ca éune de 'nne zìe mìa, che nn' uléua che ce le teglisseme.

'Mmiése a chìglie accampamènte ce mettisseme pùre glie pàle della tórtura.

'Na uòta ci' attacchisseme 'na cuggina 'lla mìa, 'neccóne andepàteca, che me unéua a treuà ògne ttànte .

La guèrra petéua èsse pùre cchiù modèrna.

I allóra c' lle uràccia allargàte, còmmè se stisseme a ulà, ce ne ìsseme currenne i sparpagliàte 'mmiése all'àra.

Gli'apparécchie ammerecàne

jèttà bbómbe i se ne uà...

Alla fèsta de Sànn Geuànnè giòchisseme 'nziémèra màschie i fémme.

Aspettisseme la séra i appéna cacchedùne déua fuòche aglie faóne, ballisseme i cantisseme tütte quànte, ruósse i piccule.

Nù criatùre ce facisseme chemmàre i chempàre c' lle màne attaccàte aglie detìglie.

Chemmare i chemparuózze

facèmece le nòzze

le nòzze de Natàle

i facèmece chempàre.

Quànnè tié caccósa tu

me le dié a mmé.

Quànnè le tiénghe je

me le tòglie je

i le dònghe a tté.

Chéllè sére d'èstate le uòce cuntènte delle criatùre s'allarghèune pe' ll'ària, i iéune lentàne, me sà fine alle stéllè...

All'ampruìsa, caccósa me repertètte c' glie piéde 'n tèrra.

Própria còmmè a chéllè sére, chemenciue a senti 'n'ammuina sèmpè cchiù ffòrte.

I udìue arreuà , ‘mmiése alla piàzza deglie bbàr, criatùre, fórse de sèi ànne,
che curreune appriésse a ‘na pàlla rósca: screzzéune de cuntentézza!

Gredéune, se chiaméune pe’ nnòme, se passéune la pàlla, la perdéune,
l’arracchiappéune, c’ lle màne, c’ glie piéde, la facéune ulà, gerà, regerà, saltà,
rembalzà...

Puó ‘ne tìre a dritte, cchiù ffòrte degli’ àte, i chéllie criatùre strellinne:
«GÒÒÒAAALLL !»

Glìe còre me saltétte ‘mpiétte i se mettétte a cantà!

Glìe uòcchie me leccechinne pe’ lla cuntentézza!

A chigliè menùte pensìue: «’Ste criatùre scì ca sànnie pazzià ! Ce’abbàsta
‘na pàlla pe’ stà ‘nziémèra i deutìrese! Sùle ‘na pàlla, ‘na pazzièlla che còsta
puòche i ce puònne giòcà tütte quànte.

I allóra, perché nen déme ‘na pàlla pùre a chigliè uagliùne cchiù ruòsse?

Cómme glìe facésse stà bbuóne!»

Méntre stéua appriésse a chigliè pensière, m’acchiappétte ‘na pallónata ‘n
frónta.

I sùle allóra m’accurgìue ca glìe gelàte mìa me s’éua squagliàte ‘mmàne.

Me se criétte ‘na risa... i nen me rescéua a fermà!

I allescì me sfeghìue c’ ‘nna bbèlla resàta.

Puó m’arracchempennìue.

M’arrezzìue dalla sèggia, ‘ntrìue déntre aglie bbàr, arreuìue annànte aglie
bancóne, i me chempriue ‘n’ àte gelàte pàna i ciucculàta.